

[Arnth Jensen.]

her nævne et Omraade som Undervisningsplanen. Saa vidt jeg forstaaer Lovforslaget, er det Meningen, at Undervisningsplanen skal stadfæstes af Ministeriet. Jeg vilde tro, at det var Skoleraadet, som skulde have den Opgave at stadfæste Undervisningsplanen.

Jeg skal her nævne en enkelt Ting, uden at jeg i øvrigt skal gaa i Enkeltheder med Hensyn til Kredsstyrelsen; det er den, at efter Lovforslaget skal Kredsstyrelsen godkende Embedsaaen og Skolelaan. Men hvis den ikke godkender dem, hvad saa? Jeg ved ikke, om Ministeren dér har glemt en Tilføjelse om, hvad der saa skal ske; men der staar ikke noget om det. Jeg vilde ogsaa mene, at vi dog vist kunde overveje, om man ikke kunde overlade til Kommunalbestyrelserne — det drejer sig jo her om en Del af deres Ejendom — at afgøre det Spørgsmaal.

Men det, der saa skulde være en af de centrale Ting i Lovforslaget, er Kredslæreren eller det faglige pædagogiske Element i Tilsynet. Det skal være et vejledende Tilsyn.

Nu ved jeg ikke, om Ministeren har tænkt paa, at der egentlig er mange forskellige Slags Tilsyn i dette Lovforslag. Der er først et Tilsyn uden Paataleret, saa er der et Tilsyn med Paataleret, og saa er der for det tredje et vejledende Tilsyn. Nu kunde der jo komme det Tilfælde — jeg tør ikke sige, at det sker —, at det vejledende Tilsyn var i Uoverensstemmelse med det Tilsyn, der havde Paataleret, saa var det egentlig ikke saa helt godt for Læreren. Men det slipper man maaske ud over; det kan vi nu se.

Men det, der her er Spørgsmaalet, er jo dette: er Kredslæreren nu Løsningen paa Spørgsmaalet om den Konsulent, som har vandret gennem Skoleforslagene siden 1907? Jeg maa sige, at jeg tvivler noget paa, at denne Kredslærer kan tilfredsstille til nogen af Siderne. Hvad kan han udrette? Det maa jo være Spørgsmaalet.

Jeg tror, at den højtærede Minister ser lidt for optimistisk paa, hvad denne Mand kan udrette. Den højtærede Minister vil huske, at under Forelæggelsestalen afbrød det ærede Medlem Hr. Fraenkel den højtærede Minister et Par Gange og spurgte:

Hvor mange Skoler vil det blive? Den højtærede Minister svarede første Gang: Det vil blive det samme Antal, som Amtsskolekonsulenten har i Sønderjylland, eller omtrent det samme. Dér har Amtsskolekonsulenten efter den højtærede Ministers Udtalelse ca. 50 Skoler under sig.

Men dette er vist en Fejlhuskning af den højtærede Minister; for, saa vidt jeg kan se af Statistikken, er der i Sønderjylland paa Landet 293 Hovedskoler plus 46 For- og Pogeskoler og i Byerne 18 kommunale Skoler. Det bliver i alt — bortset fra For- og Pogeskoler — 311 Skoler, og saa vidt jeg ved, er der 32 Skolekonsulenter dernede. Det bliver i hvert Fald i Gennemsnit ca. 100 Skoler pr. Konsulent.

Det maa altsaa være en Fejlhuskning af den højtærede Minister, naar han paa det ærede Medlem Hr. Fraenkels Spørgsmaal svarede, at Kredslærerne vilde faa ca. 45 Skoler at besøge. Ja, det passer, naar man kun tager Hovedskolerne paa Landet, men hvis jeg tager Pogeskolerne med, faar jeg det til at blive over 50. Maaske har jeg regnet forkert, det kan være, jeg har taget mine Tal fra den Statistik, der er udkommet om vore Børneskoler.

Men det er Spørgsmaalet, om det er Antallet af Skoler, det gælder. For mig staar det saaledes, at det er meget mere Spørgsmaalet om, hvor mange Lærere denne Kredslærer faar under sig. For han skal jo føre et vejledende Tilsyn. Hvis man tager alle Byerne fra og kun holder sig til Landet, saa er der, efter den Opgørelse jeg har set, 6291 Lærere og Lærinder, og det vil til en Kredslærer blive 75 — skal Byerne med, bliver det et meget større Antal. Og Kredslæreren, hvad Tid har han til sin Raadighed? Han har ca. 300 Skoletimer. Deri er indbefattet Tilsyn, og jeg maa formode, at han skal bruge i alt Fald Halvdelen af Tiden til Tilsyn. Der kan altsaa gennemsnitlig kun blive ca. 2 Timer aarlig til hver Lærer til Vejledning.

Nu ved jeg godt, at den højtærede Minister muligt har været inde paa at se den Fare, der er ved det, idet han siger — Sp. 1317 —:

„Efterhaanden som Aarene gaar og han“ — Kredslæreren — „lærer Skolerne at kende, er der mange Skoler, han ikke